

**MEMÒRIA
ACTIVITATS
ODESC
2021**

**MEMÒRIA
ACTIVITATS
ODESC
2021**

Redacció:
Equip Observatori DESC

Disseny i maquetació:
Diana Virgós Vivó

Fotografies: Akarawut, Olena Shvets, Leonid (Adobe
Stock), Joanna (Fotomovimiento), PAH Barcelona

ÍNDEX

SALUTACIÓ	6
QUI SOM?	7
Nosaltres, missió visió i valors.....	8
Com ens organitzem?	9
ON TREBALLEM I AMB QUI	11
Protocol d'Abordatge de les Violències Masclistes	13
L'Anuari de Drets Socials 2021.....	14
QUÈ HEM FET?	15
Justícia econòmica.....	16
Drets ambientals i sobirania alimentària.....	18
Habitatge i Dret a la Ciutat	21
Assessorament i consultoria	24
TRANSPARÈNCIA ECONÒMICA	25
Ingressos i despeses	26
Balanz de situació	27

SALUTACIÓ

Ens complau presentar-vos el nostre informe d'activitats de l'any 2021. Per a totes ha estat un any intens, encara sota el sotrac de la pandèmia i les seves conseqüències socials, humanes i emocionals.

El 2021 ha estat un any que ens ha aportat també una reforçada consciència sobre les causes, els responsables i l'abast d'una sèrie de crisis successives i múltiples que fan que més que de crisi calgui ja parlar de condicions existencials que intensifiquen les violències públiques i privades i fan que les desigualtats siguin cada cop més obscenes. Tanmateix, ha estat un any on les lluites feministes han seguit prenent protagonisme i capacitat de resposta i proposta, on les lluites antiracistes i per la lliure mobilitat humana situen horitzons imprescindibles i la consciència col·lectiva, amb l'empenta de la gent més jove, va assumint, la convicció de la rebel·lia respecte del nou règim climàtic configurat per la suicida voracitat del capitalisme, rebutjant tota mirada passiva, abatuda o còmplice.

En aquest context, l'equip de l'Observatori DESC, amb l'acompanyament de les persones que conformem la junta i el suport de l'assemblea, ha estat capaç d'intensificar el seu treball i el seu compromís en els diferents àmbits i projectes que ens ocupen. Així ha estat en l'àrea d'Habitatge i Ciutat, amb noves aportacions per la construcció del dret a l'habitatge en un context d'extrema fragilitat social, en la de Justícia Econòmica en un context en que els drets laborals sembla que s'empetiteixin cada dia més i en la de Drets Ambientals i Sobirania Alimentària, on continuen les negociacions internacionals

però les conseqüències devastadores del canvi climàtic ens ofeguen cada dia més.

Amb la present Memòria volem compartir una síntesi de la tasca realitzada, dels esforços, aprenentatges i objectius que han donat sentit a la nostra feina. I ho fem en tant que responsabilitat de transparència i de rendició de comptes, però també perquè som una entitat social i com a tal ens alimenta no només la incidència directa de les nostres activitats, sinó, més enllà, la creació de xarxes humanes, de complicitats i reptes que entenem col·lectius. Ens obrim doncs a la vostra opinió, a les vostres aportacions crítiques i al vostre acompanyament que entenem del tot necessari per poder seguir fent memòria de les passes fetes i de les que vindran. La lluita contra els abusos dels poderosos, i per la igual llibertat de tots i de totes ens empenyen a seguir treballant per l'exigibilitat dels drets econòmics, socials, culturals i ambientals.

Marco Aparicio Wilhelmi
President de l'Observatori DESC

QUI SOM?

NOSALTRES, MISSIÓ VISIÓ I VALORS

L'Observatori DESC és un centre per la defensa dels Drets Humans que concentra els seus esforços en desmuntar la percepció devaluada dels Drets Econòmics, Socials, Culturals i Ambientals (DESCA) -dret a l'habitatge, al treball, a l'educació, a la salut, a l'alimentació, a l'ambient sa- en relació a d'altres drets com els Drets Civils i Polítics i els drets patrimonials.

Per fer-ho, l'Observatori combina la incidència política amb la recerca, l'assessorament, l'organització de formacions i jornades i el litigi estratègic. Així, es promouen investigacions i publicacions, s'organitzen seminaris i cursos i s'acompanyen reivindicacions i lluites populars.

Tot plegat, sense perdre de vista la importància del treball en xarxes locals i globals i la participació en campanyes socials.

El reconeixement dels drets socials en normatives internacionals, regionals, estatals, autonòmiques i locals genera obligacions ineludibles per als poders públics i privats. La tasca de l'Observatori consisteix, d'una banda, a fer paleses aquestes obligacions i, de l'altra, a enfortir organitzacions socials i administracions públiques per fer exigibles aquests drets.

→ Però, què són els DESC?

Els drets socials i ambientals es refereixen a necessitats bàsiques per dur a terme un projecte de vida autònom. En concret, protegeixen l'accés a un habitatge digne i a una alimentació adequada, el gaudi del més alt nivell possible de salut, la millora del medi ambient, el desenvolupament d'un sistema educatiu gratuït de qualitat, i l'existència de llocs de treball dignes i amb salaris suficients.

MISSION

L'Observatori DESC treballa des de fa gairebé 25 anys identificant vulneracions i actuant pels drets econòmics, socials, culturals i ambientals, acompanyant-ne la defensa i exigibilitat, així com fent propostes de garantia d'aquests drets per mitjà de la sensibilització, recerca, formació i treball conjunt amb societat civil i administracions públiques.

VISIÓ

L'Observatori DESC és referent a l'estat espanyol en la creació d'eines, assessorament, propostes pràctiques i polítiques públiques transformadores de garantia, defensa i cobertura de drets socials, en xarxa amb organitzacions internacionals i Nacions Unides.

VALORS

- Vocació transformadora
- Compromís social
- Treballar en xarxa i compartir coneixements
- Professionalitat, rigor i expertesa

COM ENS ORGANITZEM?

L'Observatori és una xarxa de persones i organitzacions. A la pràctica, tres òrgans interactuen per garantir-ne el bon funcionament: la junta directiva, l'assemblea i l'equip tècnic. La junta directiva s'encarrega de liderar estratègicament l'entitat.

Assemblea de sòcies

Són membres de l'Observatori DESC les persones i organitzacions següents:

- Amnistia Internacional (observadors)
- Centre de Drets Humans Iridia
- Comissions Obreres de Catalunya
- Dones juristes
- Grup de d'Antropologia Jurídica de l'ICA
- Institut de Drets Humans de Catalunya
- Intersindical Alternativa de Catalunya
- Martí Batllori
- Gonzalo Boyé
- Isabel Elbal
- Raquel Rodríguez

Junta Directiva

A finals de 2021, l'ODESC compta amb la següent Junta directiva:

Presidència

Marco Aparicio, Professor de Dret Constitucional de la Universitat de Girona (UdG).

Secretaria

Raúl Márquez

Vocalies

Natalia Caicedo, David Casassas, Eva Fernández, Juanma Pericàs, Guiomar Rovira i Irene Sabaté.

Equip Tècnic

L'equip tècnic de l'Observatori DESC vetlla pel funcionament diari dels projectes i la gestió. Al llarg de l'any s'han incorporat l'Alfredo Palomera, la Marta Ribera, la Gisela Torrents, el Pedro López i l'Oriol Moya, i d'altres persones han iniciat altres camins, com la Carla Rivera, de l'àrea d'habitatge i dret a la ciutat i la Clàudia Custodio, de drets ambientals i sobirania alimentària. A finals de 2021, l'equip comptava amb:

Irene Escorihuela
Directora

Guillem Domingo
Tècnic d'Habitatge i ciutat

Ernest Gutiérrez
Tècnic de Justícia Econòmica

Lucía Delgado
Tècnica d'habitatge. Coordinadora del projecte "Dret a l'habitatge i a l'energia: empoderament col·lectiu i assessorament jurídic social"

Daniel López
Tècnic de comunicació del projecte "Dret a l'habitatge i a l'energia: empoderament col·lectiu i assessorament jurídic social"

Marta Ribera
Tècnica de Justícia Econòmica

Alfred Palomera
Tècnic d'Habitatge i ciutat

Oriol Moya
Tècnic de comunicació

Gisela Torrents
Tècnica de Justícia Ambiental

Pedro López
Tècnic de gestió econòmica i administració

NO
PLASTIC
IN
NATURE

**ON TREBALLEM I
AMB QUI**

El 2021 hem començat a recuperar el ritme post-pandèmia, però adaptant-nos a un dia a dia més virtual. L'Observatori hem treballat en diversos projectes a nivell local de Barcelona, a Catalunya, l'Estat espanyol, a la vegada que hem participat en xarxes internacionals i amb organismes de Nacions Unides. La nostra directora, Irene Escorihuela, ha estat reelecta com a membre del **Consell Directiu de la Red DESC-ESCRnet**, xarxa de referència mundial en drets econòmics, socials i culturals, amb més de 280 organitzacions de 75 països diferents que treballa. A més, participem activament al grup de treball de litigi estratègic.

Per enfortir el dret a l'habitatge digne en l'àmbit municipal, hem esdevingut membres de la comissió permanent del **Consell Social de l'Habitatge de Barcelona** en representació de les entitats i moviments. També, en el marc de la "Crida a un pacte per l'habitatge", amb diferents entitats de la ciutat, vam organitzar un [debat al voltant de les claus de la nova llei estatal d'habitatge](#). A més, hem continuat al costat del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya per a defensar el dret a l'habitatge per a joves, fent [tallers online](#) i arreu del territori.

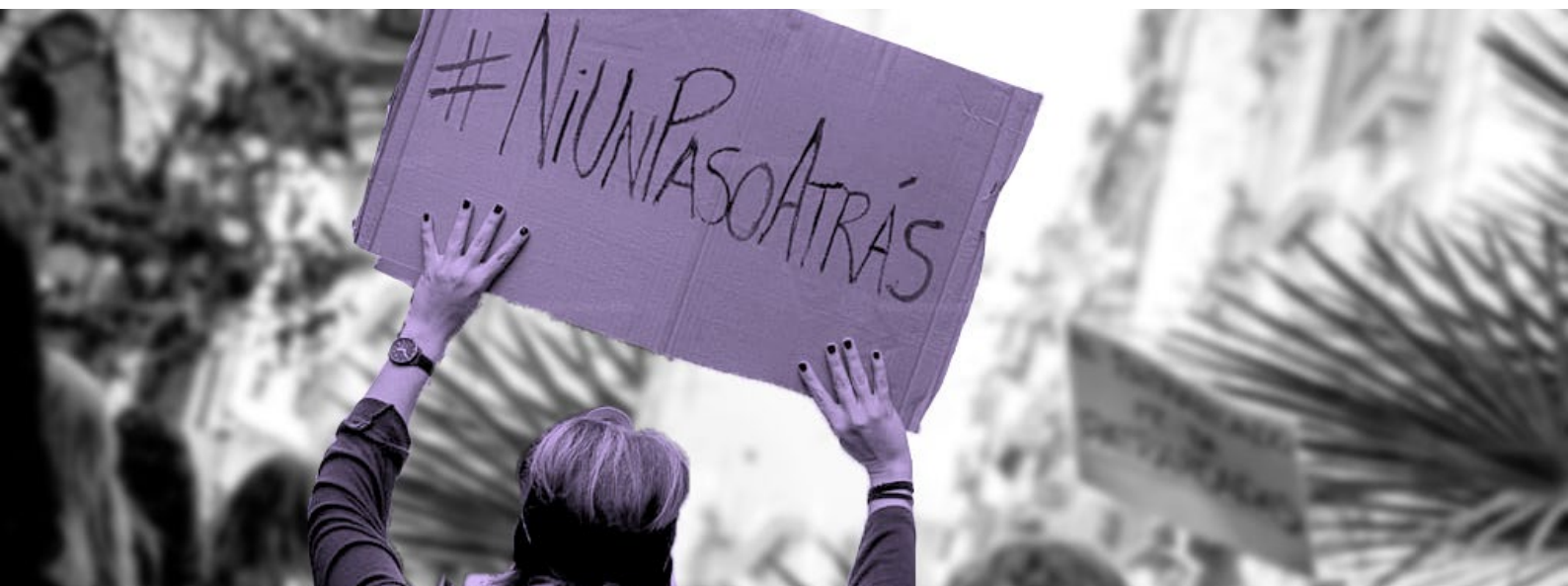
Així mateix, per reforçar els vincles entre el sud i el nord globals i actuar de forma conjunta en matèria d'habitatge i dret a la ciutat, seguim formant part d'**Habitat International Coalition**

i la **Plataforma Global pel Dret a la Ciutat**. Al grup de treball d'incidència política hem avaluat conjuntament els cinc anys posteriors a la Nova Agenda Urbana aprovada a la cimera de Nacions Unides Habitat III, i [aprofundir en l'aterratge del dret a la ciutat](#). D'altra banda, som part de la **Xarxa Mundial pel Dret a l'Alimentació i a la Nutrició**, que durant 2021 va fer una redefinició estratègica.

A nivell català, seguim formant part de **Lafede.cat**. Enguany hem dedicat esforços especialment a l'eix d'empresa i drets humans i a l'elaboració del protocol de violències masclistes. Formem part també de la **Xarxa d'Economia Solidària (XES)** i del **Grup Ecos**.

En l'àmbit estatal, som membres de la **Plataforma DESC**, amb desenes d'entitats i organitzacions, en concret en el grup d'incidència política i en el d'habitatge, procurant establir vies de compliment del Dret Internacional dels Drets Humans a Espanya, com manifestem en [aquest document jurídic](#) sobre els dictàmens dels Comitès de Nacions Unides. Així mateix, treballam dins el **Grupo de Monitoreo de la Sociedad Civil para el cumplimiento de los Dictámenes del Comité DESC en materia de vivienda** i ens hem unit a moviments d'habitatge i desenes d'organitzacions en la **Iniciativa por una Ley que garantice el Derecho a la Vivienda**, en el marc de la tramitació de la Llei estatal d'Habitatge.

PROTOCOL D'ABORDATGE DE LES VIOLENCIES MASCLISTES

Enguany hem fet tot un procés amb Lafede.cat gràcies a les "cuines de protocols", en les quals hem pogut treballar el nostre protocol d'abordatge de les violències masclistes. Mitjançant una comissió de l'equip tècnic, hem debatut els diferents punts que hauria d'incloure un protocol per a la nostra entitat en cadascuna de les sessions i presentat el resultat a la Junta, per acabar aprovant-lo a l'assemblea de desembre 2021. Compartim l'ànima d'aquest protocol i el perquè a l'Observatori DESC:

"Un protocol constitueix una eina que ha d'ajudar a prevenir, identificar, entomar i resoldre agressions de naturalesa masclista. Amb limitacions i potencialitats, com a qualsevol eina, i l'aplicació del qual no pot substituir la contextualització adequada de cada cas concret, d'accions personals i col·lectives d'altra mena que també poden ser expressió d'una cultura masclista que cal combatre des de tots els àmbits".

Per a què és necessari?

- Prendre consciència de les lògiques que travessen l'Observatori, com a entitat que forma part d'una cultura i societat patriarcals

- Incorporar i enfortir la mirada feminista, essent l'Observatori una entitat de defensa dels Drets Humans
- Mostrar, juntament amb les altres organitzacions que integren La Fede, zero tolerància davant de certes situacions
- Establir uns passos per abordar aquestes situacions en facilita la gestió, essent l'Observatori una entitat petita i propera
- Posar al centre les cures i els ritmes de treball, per repensar les dinàmiques internes en períodes de càrrega de treball elevada
- Iniciar un procés de reflexió profunda per a la seva elaboració conjunta que convidi a la responsabilització del resultat obtingut
- Impregnar les nostres relacions i fer realitat les paraules declarades per l'entitat
- Contribuir a una cultura de gestió de conflictes"

El podreu trobar publicat [aquí](#).

L'ANUARI DE DRETS SOCIALS 2021

Estem molt contentes perquèenguany hem pogut publicar l'Anuari de Drets Socials 2021, un projecte que vol consolidar la tasca d'observatori de drets a través de l'anàlisi de dades, nova normativa i lluites per la garantia dels DESC. Aquesta nova publicació pretén ser un espai de reflexió i anàlisi reposada i periòdica per recollir dades i estadístiques, avenços i retrocessos en matèria de legislació i resumir les principals lluites dels moviments socials que s'han desenvolupat durant l'any, en aquest cas 2021.

La publicació consta d'un espai central "Drets a anàlisi" dedicat a dos DESC a cada any en els quals hi volem posar el focus. Enguany, aquest anuari està dedicat al dret a l'habitatge, als drets ambientals i la justícia climàtica, respectivament; Drets Humans que ara per ara estan en joc i que són pilars estructurals per garantir una vida digna.

Així doncs, l'emergència habitacional i la climàtica, dos dels àmbits de recerca en què hem esmerçat més energies durant aquest el 2021, s'han entrelaçat en aquesta primera edició de l'Anuari de Drets Socials. Tanmateix, l'anuari també inclou una nota d'opinió sobre el dret a la salut, ja que el context de pandèmia ha deixat en evidència un ordre internacional on encara prevalen els drets patrimonials (les patents, en aquest cas) per sobre dels drets socials, la vida.

Aquest ha estat un esforç de col·laboració entre totes les membres de l'Equip Tècnic de l'Observatori i els membres de la Junta Directiva, així com amb algunes col·laboracions externes.

L'Observatori DESC estrena nou Anuari de Drets Socials 2021!

En aquesta primera edició, posem el focus en el **dret a l'habitatge** i la **justícia climàtica**, sense obviar, en context de pandèmia, el **dret a la salut**

Disponible al nostre web!

MUJERES EN
LUCHA POR
VIVIENDA DIGNA

QUÈ HEM FET?

El nostre dia a dia està carregat d'activitats ben diferents: des de la recerca fins a les campanyes i mobilitzacions, passant per l'assessorament i la consultoria, la incidència política o la formació en drets humans. Tota aquesta activitat la podeu veure a l'apartat "[Què fem?](#)" de la nostra pàgina web, i consultar l'agenda per a estar al dia dels esdeveniments que organitzem.

A continuació desgranem els projectes i iniciatives més destacades per àmbits de treball (justícia econòmica, dret a l'habitatge i a la ciutat, drets ambientals i sobirania alimentària), i us expliquem també quins serveis d'assessorament hem realitzat enguany.

JUSTÍCIA ECONÒMICA

ANÀLISI GENERAL

L'àrea de treball de Justícia Econòmica centra els seus esforços en la diagnosi de la precarietat i la pobresa, les seves causes i el rol de l'Estat com a garant de la provisió de drets efectius. L'objectiu és ajudar a identificar pràctiques econòmiques i legislatives concretes que faciliten la vulneració de drets econòmics, l'augment de pobresa i precarietat tant al Nord com al Sud Global, i proposar mesures, mobilitzacions i accions per revertir aquests fenòmens.

L'any 2021 s'ha encarat globalment com l'any de recuperació econòmica dels estralls causats per la pandèmia. A l'ODESC, dins de l'àrea de drets socioeconòmics, hem treballat per assenyalar les vulneracions que s'han produït arran de la Covid-19, al mateix temps que hem continuat fent recerca, formació i incidència de vulneracions estructurals. Alguns exemples de les tasques que hem fet per visibilitzar aquestes vulneracions han estat l'espot publicitari [Defensem els nostres drets](#) o el [cicle de podcasts](#) "A l'altra banda del fil" amb Crític, finançades per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i l'Ajuntament de Barcelona arran dels projectes [Energia, aliments i aigua](#) o [La governança econòmica de la ciutat](#).

A nivell de polítiques públiques i desenvolupaments normatius, el debat mediàtic s'ha centrat en la gestió dels fons Next Generation i en les negociacions per a aconseguir un consens social

per la reforma laboral. Aquestes negociacions van culminar en l'aprovació del Real Decret Llei 32/2021, de 28 de desembre, i que no va entrar en vigor fins a abril de l'any següent.

En primer lloc, els fons Next Generation han suposat milions d'euros a repartir a través de col·laboracions publicoprivades, que es gestionen a través de fórmules mixtes entre administracions i empreses on les primeres assumeixen el risc, i les segones, la gestió i l'eventual benefici. La denúncia de l'opacitat de la gestió dels fons i dels criteris i mecanismes per atorgar-los, que s'ha fet per part de diverses entitats i que vam tractar durant el [XIII Curs de Drets Socials](#), segueix la mateixa línia de treball que portem duent a terme l'ODESC d'anàlisi de les col·laboracions publicoprivades, de nous models de gestió Público-comunitaris i de contractació pública.

L'any 2021 s'ha encarat globalment com l'any de recuperació econòmica dels estralls causats per la pandèmia

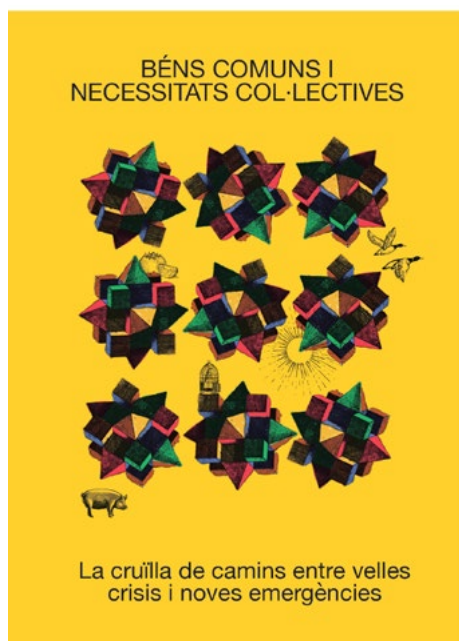
En segon lloc, la negociació de la reforma laboral va encapçalar números titulars. Entre diversos aspectes, amb la reforma es volia combatre les altes condicions de temporalitat que afrontaven molts i moltes treballadores a l'estat espanyol, la ultraactivitat dels convenis laborals o la prevalença del conveni empresarial. Algunes diagnosis de la necessitat de millorar aquestes condicions les hem fet a les recerca "[Radiografia i impacte](#)

[de la contractació pública catalana en Drets Humans](#)", feta en el marc dels projectes [Finance-rització vs. vida](#) o [La governança econòmica de la ciutat](#).

Com a destacats, i relacionats amb el context general que hem explicat breument, remarcuem la defensa dels drets laborals, el respecte dels drets humans al llarg de les cadenes de subministrament i el mapatge d'actors i condicions de contractació pública han estat els fils principals d'actuació de l'àrea com a eixos centrals de treball aquest 2021.

PROJECTES, TREBALLS I ACTIVITATS

D'entre els projectes executats en aquest any, que ja hem anat enumerant en relació amb el context actual, volem destacar tres activitats:

1. [Béns Comuns i necessitats col·lectives](#)

La cruïlla de camins entre velles crisis i noves emergències En les darreres dècades, la consolidació del paradigma neoliberal ha fet retrocedir els drets més fonamentals de la majoria. Mentre unes poques elits n'han sortit beneficiades, les necessitats de la vida quotidiana de

la ciutadania s'han vist amenaçades. Així, les diferents crisis econòmiques encadenades s'han superposat a la crisi social, de cures i l'emergència climàtica. L'esclat de la pandèmia de la COVID-19 no ha fet sinó visibilitzar i accentuar la devaluació dels drets socials i l'augment de les desigualtats vinculades la superposició de crisis múltiples.

El llibre és un recull de quinze capítols d'autores de perfils diversos, tant de renom acadèmic com d'àmbits més activistes, i que vol donar tant un punt de vista tant de diagnosi, com de propostes d'imaginari de futur sobre allò públic i comunitari, per avançar cap a la justícia econòmica, social i ambiental.

2. [Registre de la Llei per a impulsar la creació d'un Centre Català d'Empresa i Drets Humans](#)

Des de 2015, la societat civil catalana treballa constant i incansablement per impulsar la creació d'un Centre Català d'Empresa i Drets Humans, amb l'objectiu de vetllar perquè la internacionalització de l'economia catalana no generi impactes negatius i vulneri drets humans.

Aquest Centre vol ser un organisme públic i independent i servirà per avaluar l'impacte exterior de les operacions de les empreses transnacionals amb seu a Catalunya i/o que hi tenen inversions i activitats. Per a dur a terme aquesta tasca el Centre tindrà la capacitat d'investigar i donar seguiment a queixes sobre possibles vulneracions de drets humans formulades per comunitats directament afectades o bé per

part d'entitats o organitzacions socials, i també disposaria de capacitat sancionadora cap a les empreses.

El dia 5 de juliol de 2021 es va registrar al Parlament de Catalunya la Proposta de Llei per a la creació d'aquest centre. Actualment, la llei necessita ser impulsada políticament, i també es necessitarà majoria de votacions de part dels grups parlamentaris, per tal que el Centre Català d'Empresa i Drets Humans vegi la llum i sigui un referent en la defensa dels drets humans a casa nostra.

3. [Radiografia i impacte de la contractació pública catalana en Drets Humans](#)

L'informe "Radiografia i impacte de la contractació pública catalana en Drets Humans" realitzat per l'Observatori DESC revela el pes que tenen en ella empreses multinacionals espanyoles com FCC i el Grup ACS, i adverteix de la petjada social que deixen aquestes empreses multiservei (EMS) o facilities, tant a Catalunya com arreu del món on operen, donades les seves pràctiques de "dumping social", precarietat laboral i vulneracions de Drets Humans.

En l'informe, s'assenyalen les incoherències en l'adjudicació d'alts volums de contractació pública a empreses denunciades per vulneracions de drets humans al sud global, i es proposa l'adopció de mesures en la contractació que contribueixin al respecte dels drets humans al llarg de la cadena de subministrament i a la fragmentació del volum adjudicat en més actors privats.

Radiografem els impactes en Drets Humans de la contractació pública catalana

Estudis sobre contractació pública catalana de l'Observatori DESC

Disponibles al nostre web!

observatoridesc.org
#DretsHumans #JusticiaEconòmica

Observatori DESC
www.chan.cat/observatori

DRETS AMBIENTALS I SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

ANÀLISI GENERAL

L'Àrea de Drets Ambientals i Sobirania Alimentària és l'espai de l'Observatori DESC on treballam en matèria de sostenibilitat i transició ecosocial justa. Entre d'altres temàtiques, el nostre equip treballa en diversos àmbits com és la recerca, l'educació per la sostenibilitat, la millora de l'enxarxament entre entitats ecologistes locals, la sensibilització ambiental i l'educació i incidència climàtica a nivell internacional. L'objectiu principal de l'àrea és doncs avançar en

recerques especialitzades d'afectacions ambientals tant al territori com al Sud Global, així com fer incidència al govern autonòmic i estatal i, finalment, posar a disposició ciutadana tota la informació per reforçar l'educació i sensibilització envers la temàtica tractada.

L'any 2021 ha estat un any que ha mostrat grans avenços en matèria climàtica, especialment en l'àmbit legislatiu del terreny internacional. Per exemple, [Nacions Unides va reconèixer el dret humà al medi ambient sa](#). A la vegada, però, cada cop es nota més l'endarreriment en l'aplicació de les polítiques climàtiques en l'àmbit

estatal i autonòmic. En un context on les conseqüències de la crisi climàtica es comencen a notar al nostre territori, però especialment als països del Sud Global, Catalunya i la Unió Europea sobresurten com a grans responsables en la mitigació d'aquesta problemàtica. A l'altra cara de la moneda, per als moviments socials i organitzacions que lluiten per la justícia climàtica 2021 ha estat un any ple de reivindicacions. L'Observatori DESC i Entrepobles hem volgut treballar la temàtica amb joves organitzant uns [tallers de comunicació d'emergència climàtica no-mixtes](#) i unes [jornades sobre lleure i ecofeminisme](#).

En l'àmbit de la sobirania alimentària, el passat 23 de setembre de 2021 es va celebrar la Cimera de Nacions Unides sobre els Sistemes Alimentaris, abordant la discussió sobre la necessària reforma dels sistemes alimentaris. En aquest àmbit d'estudi, l'Observatori DESC ha publicat el document "[Bones pràctiques en la transició agroecològica: Drets Humans i Medi Ambient](#)", un estudi teòric escrit a través de l'experiència de persones expertes, amb la finalitat de buscar propostes d'acció en un dels camps més fortament trans-nacionalitzats i mercantilitzats com és l'alimentació, en vies a avançar cap a la sobirania alimentària. A més, hem continuat fent projeccions del documental "[Después de las Ocho](#)", co-produït amb la cooperativa Bruna.

PROJECTES, TREBALLS I ACTIVITATS

D'entre els projectes duts a terme l'any 2021, destaquem especialment tres activitats:

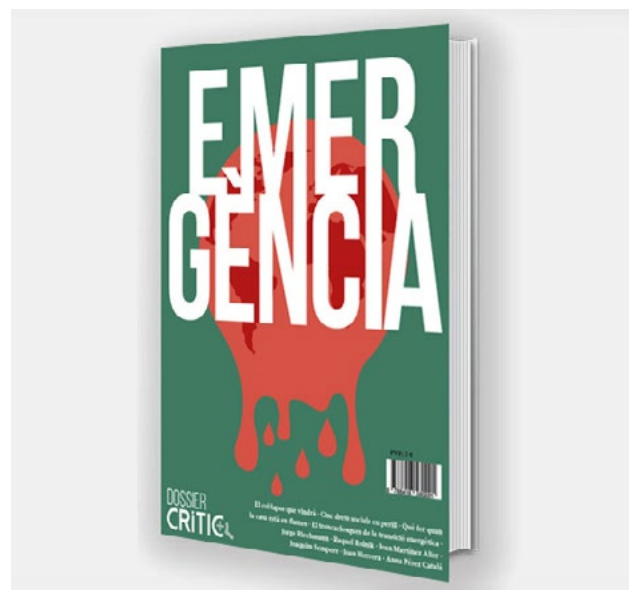
1. Co-promoció i publicació del Dossier Crític "Emergència"

L'Observatori DESC ha estat co-promotora del dossier crític anual en paper "Emergència", del mitjà "El Crític", on es van aportar assessaments especialitzats per continguts, entre altres suports.

El dossier, de 150 pàgines i sent el 8è publicat per aquest mitjà de comunicació, ofereix un

repàs i anàlisi profund sobre la situació de crisi ecològica i climàtica planetària així com també ofereix eines per combatre-la des de diferents fronts i segons diferents perspectives i capacitats. Així doncs, es tracta d'un document de fàcil ús per l'educació i la sensibilització envers el medi ambient i la societat actual, pel conjunt de la ciutadania.

El dossier [es va presentar](#) el 30 de novembre de 2021 al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB).

2. Co-organització de la trobada anual "Recuperem el Futur"

Des de l'Observatori DESC i com a part de la Xarxa per la Justícia Climàtica (XJC), vam co-organitzar la trobada "Recuperem el futur: teixim alternatives", celebrada els dies 2, 3 i 4 de juliol de 2021 a Can Masdeu, Barcelona.

En plena pandèmia, la necessitat de retrobament presencial entre les diverses entitats que lluiten per la sostenibilitat i els drets socials i econòmics esdevenia necessària. Donant-li resposta, aquesta trobada de tres dies plena d'esdeveniments, xerrades, taules rodones, tallers i debats va servir com àmbit de retrobament presencial de les persones i col·lectius que conformen la Xarxa per la Justícia Climàtica en un espai obert, divers, interseccional i intergeneracional. Servir com un procés d'intercanvi de coneixement i bones pràctiques entre entitats.

També, com a punt d'educació pel desenvolupament respecte a la ciutadania no organitzada. L'Observatori DESC va participar de forma activa en la formació "Reptes dels comuns i els ecofeminismes en les transicions ecosocials: el cas de l'aigua", juntament amb l'ODG, Acció Ecofeminista i Enginyeria Sense Fronteres (ESF), i en la formació "Habitatge i defensa del territori" juntament amb Ni un pam de terra.

[3. Participació a la Setmana de l'Alimentació Sostenible de Barcelona i organització de la taula rodona "Alimentació i justícia social. Com es pot fer la transició cap a la sobirania alimentària"](#)

El 16 d'octubre, en el marc del Dia Mundial de l'Alimentació, es va celebrar a Barcelona la Setmana Ciutadana de l'Alimentació Sostenible, un espai obert i dirigit a la ciutadania per comprendre la relació entre l'alimentació i altres aspectes transversals com són la crisi climàtica,

el desenvolupament econòmic local, la cultura, la política, els drets socials i la salut. L'Observatori DESC va co-organitzar i aportar la moderació d'una taula rodona anomenada "Alimentació i justícia social. Com es pot fer la transició cap a la sobirania alimentària", una oportunitat per la reivindicació del dret a l'alimentació com a Dret Humà i com a eix vertebrador de la justícia social i la climàtica. A més, va ser també un espai de reflexió sobre la urgència de canviar el model econòmic i productiu alimentari actual, fruit del colonialisme, i promoure la sobirania alimentària.

HABITATGE I DRET A LA CIUTAT

ANÀLISI GENERAL

L'Àrea de Dret a l'Habitatge i Ciutat és l'espai de l'Observatori DESC on treballem les múltiples dimensions que componen la qüestió de l'habitatge avui dia. Les dificultats per accedir o mantenir un habitatge digne i adequat són un dels principals vectors de desigualtat i el nostre sistema d'habitatge no garanteix la protecció d'aquest dret bàsic. L'accés a l'habitatge vehiculat principalment pel mercat produeix dificultats per la població en general, segregació i exclusió residencial. L'objectiu de l'Àrea és treballar per denunciar les vulneracions del dret a l'habitatge digne i adequat, així com col·laborar als canvis que permetin erradicar-les i garantir aquest dret fonamental, partint de l'enfocament ampli i interconnectat del dret a la ciutat.

El 2021 ha estat marcat per les conseqüències de la pandèmia i per una forta activitat social orientada a proposar-hi sortides en clau de drets. Les lleis de resposta a les vulneracions del dret a l'habitatge que produeix el mercat privat, han estat també protagonistes, de nou amb una alta participació social.

PROJECTES, TREBALLS I ACTIVITAT

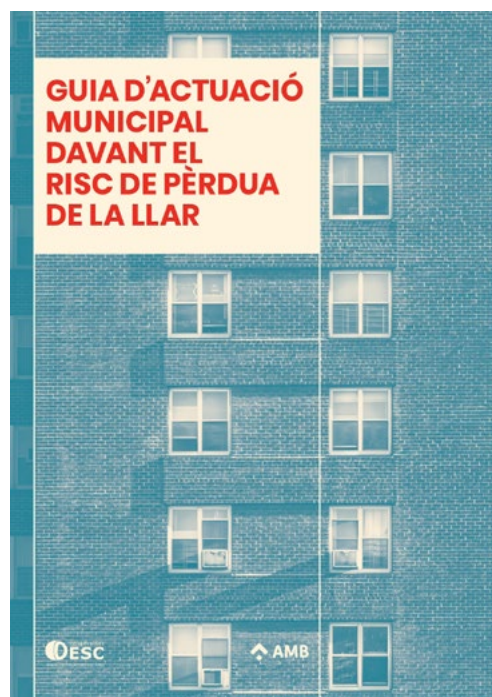
D'entre els projectes i encàrrecs o treballs duts a terme l'any 2021, en volem destacar especialment tres, que exemplifiquen i resumeixen la nostra activitat anual:

1. Publicacions per a la defensa del dret a l'habitatge

Durant l'any 2021 s'han redactat i publicat tres guies pràctiques per a la defensa del dret a l'habitatge. Dues de les guies estan dirigides a

Ajuntaments i l'altra a la ciutadania en general:

- Guia d'actuació municipal davant el risc de pèrdua de la llar

Els desnonaments han concentrat l'atenció de les polítiques públiques d'habitatge i alguns ajuntaments han activat nous dispositius per intervenir-hi. La publicació està pensada com una eina per a regidors/es i responsables polítics/ques i tècnics/ques, de manera que pugui donar pistes sobre com orientar (o reorientar) les polítiques socials d'habitatge a la seva població, en especial en matèria de desnonaments. [Consulteu-la a la nostra web, a l'apartat de publicacions.](#)

- Guia per actuar contra el mobbing immobiliari pels Ajuntaments

La publicació aporta informació i eines per a les persones i professionals interessades en abordar l'existència d'assetjament immobiliari al seu municipi i en conèixer l'experiència pilot d'intervenció administrativa contra el mobbing endegada per la ciutat de Barcelona l'any 2018 i

fonamentada en la Llei del dret a l'habitatge de Catalunya. També inclou un capítol introductor sobre el rol del mobbing dins la financiarització de la ciutat. La trobareu a la nostra web, com totes les publicacions que anem produint.

- Guia d'orientació bàsica per a problemes d'Habitatge

Pretén ser una eina senzilla al servei de les persones amb problemes d'habitatge, amb recomanacions inicials bàsiques davant situacions molt dures, com ara trobar-se davant d'un desnonament, tenir dificultats per llogar un habitatge, no poder pagar les factures d'aigua, llum o gas (o patir talls d'aquests subministraments) o ser víctima d'assetjament immobiliari o mobbing. Podeu accedir a la guia a la nostra web.

2. Participació en formacions, tallers i activitats de sensibilització

L'any 2021 ha estat de molta activitat en el camp de la formació i en concret també en les temàtiques de l'habitatge i la ciutat. Possiblement, ho expliquen els impactes de la pandèmia i la necessitat d'entomar mesures socials per amortiguar-los, així com el repte de

repensar dinàmiques precedents. De la vintena d'activitats en les que hem participat, en volem destacar les següents:

- Participació al [Debat "Claus de la llei estatal d'habitatge des de baix"](#), organitzat per la Crida a un Pacte per l'Habitatge.
- Organització i participació al webinar "[Com aturem els desnonaments? Actualitat i reptes de futur](#)", dins el VI Congrés de l'Advocacia de Barcelona.
- Co-organització i participació a la [Jornada "Los Derechos Humanos en la futura Ley de Vivienda"](#), organitzada pel Grupo de Monitoreo de la sociedad civil para el cumplimiento de los dictámenes del Comité Desc en el estado español.
- [Formació "Què necessitem per aturar desnonaments? Eines i experiències per a Ajuntaments?"](#), per a presentar als municipis la guia sobre dispositius antidesnonaments.
- [Conversa-debat sobre mobbing immobiliari i presentació de la guia per actuar-hi des dels Ajuntaments](#), per a presentar als municipis la guia sobre assetjament immobiliari.

3. Incidència per a una legislació catalana i estatal d'habitatge avançada i garantista

A finals de 2020 i com a mesura per la pandèmia, es va aprovar per primer cop a nivell estatal una moratòria per als desnonaments on s'acredités vulnerabilitat, que s'ha anat

prorrogant. L'Observatori ho ha seguit d'aproppublicant [articles d'opinió a premsa](#) o treballant [guies i documents útils](#) amb la PAH de Barcelona. En paral·lel, el Govern de l'Estat va publicar un Avantprojecte Llei d'Habitatge i les organitzacions socials van presentar el setembre de 2021 una [Proposició de Llei de Garantia del Dret a l'Habitatge Digne i Adequat](#) alternativa, que va comptar amb un a ampli suport i arribà al Congrés, que va rebutjar-ne la tramitació. El Govern va avançar en la tramitació del seu Projecte de Llei¹, més limitat, enmig d'un intens debat intern i públic, que va portar a les entitats socials a [presentar al·legacions](#). L'Observatori ha participat en la Iniciativa Ley Vivienda, que ha impulsat aquest procés d'incidència.

En l'àmbit català, el 2021 fou l'any d'aplicació de la Llei 11/2020, de contenció de rendes, promo-

guda pel Sindicat de Llogaters, que havia estat objecte el 2020 d'un recurs del Partit Popular davant el Tribunal Constitucional; generant un precedent important en la regulació de les pujades de preus dels lloguers. Per altra banda, el Grup Promotor de la Llei 24/2015, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, format per la APH, l'APE i l'Observatori Desc, va impulsar una proposició de llei que recupera els articles antidesnonaments anul·lats pel Tribunal Constitucional -després d'una altra impugnació per part del mateix partit- i que amplien els supòsits de lloguer social antidesnonaments. La nova llei va ser [registrada el juny del 2021 al Parlament de Catalunya](#) i la nostra entitat ha donat suport tècnic a la seva tramitació², junt amb la resta d'entitats promotores.

1 La Llei [fou aprovada finalment pel Consell de Ministres a inicis del 2022](#) per passar posteriorment a la seva tramitació al Congrés, actualment en fase d'esmenes

2 La nova [Llei 1/2022, del 3 de març, de modificació de la Llei 18/2007, la Llei 24/2015 i la Llei 4/2016 per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge](#), fou aprovada l'any 2022.

ASSESSORAMENT I CONSULTORIA

Durant 2021 hem desenvolupat diversos serveis d'assessorament i consultoria, tant amb entitats socials com amb administracions públiques:

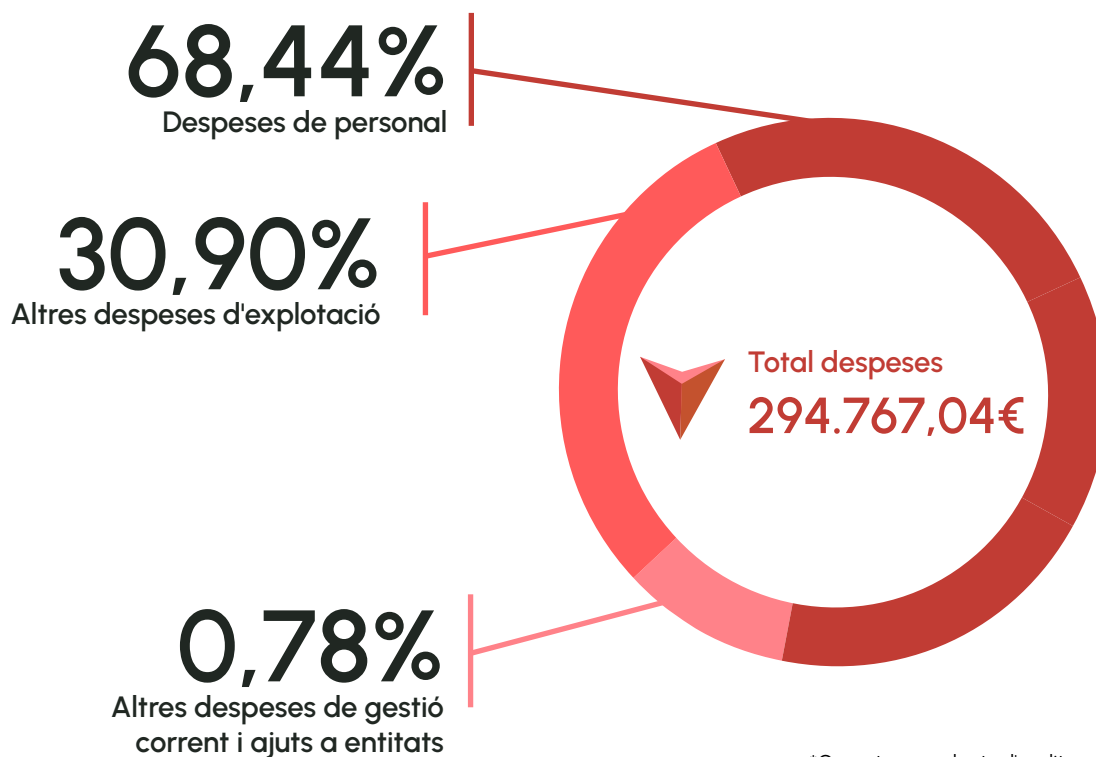
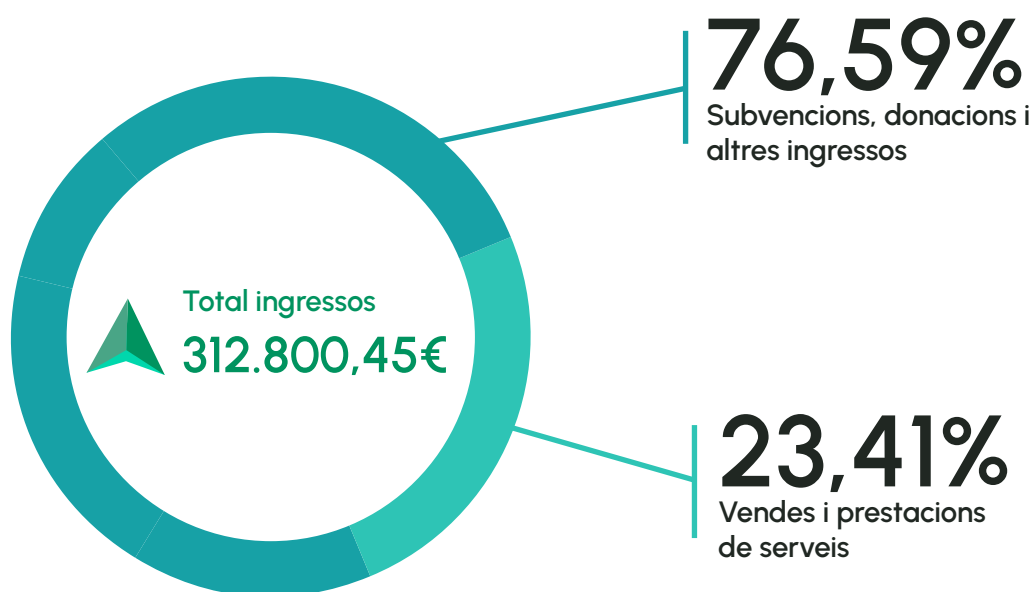
- Hem continuat el **projecte d'assessorament jurídic** al [Fòrum de Sindicatures i Defensories Locals](#), donant resposta a consultes legals en matèria de vulneracions de drets que les sindicatures ens feien arribar en el marc de les queixes que formula la ciutadania.
- En l'àmbit de la no-discriminació i la igualtat de tracte, hem treballat amb la Diputació de Barcelona per dissenyar un **sistema de contractació inclusiva**, d'una banda, especialment amb la ciutat de Terrassa, i per la creació d'una oficina de no-discriminació a Mataró, de l'altra.
- En l'àmbit de les **polítiques socials d'habitatge** són diversos els serveis que hem dut a terme:
 - » **Pla de formació sobre dret a l'habitatge** per a l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda.
 - » **Estudi per augmentar el parc d'habitatge social** pel Consell Comarcal del Baix Llobregat.
 - » **Disseny d'indicadors del dret a l'habitatge** per tal d'avaluar el compliment del Pla de Drets Humans de Catalunya, per encàrrec de l'Estructura de Drets Humans de Catalunya.
- En l'àmbit dels drets humans, hem treballat en l'**informe "Dret a Internet com a Dret fonamental"** de la mà de FemProcomuns per a la Taula del Tercer Sector Social i M4Social.

TRANSPARÊNCIA ECONOMICA

INGRESSOS I DESPESES*

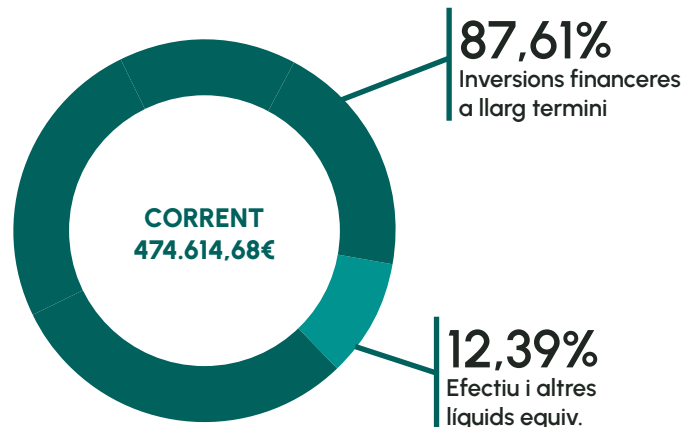
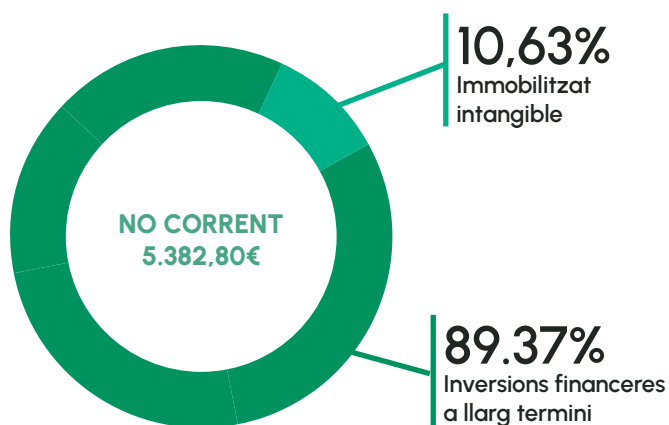
*Comptes pendents d'auditar, no reflecteixen la realitat de l'entitat (anys anteriors de pèrdues i ingressos a executar els anys següents)

Resultat de l'exercici: 16.285,46€

BALANÇ DE SITUACIÓ*

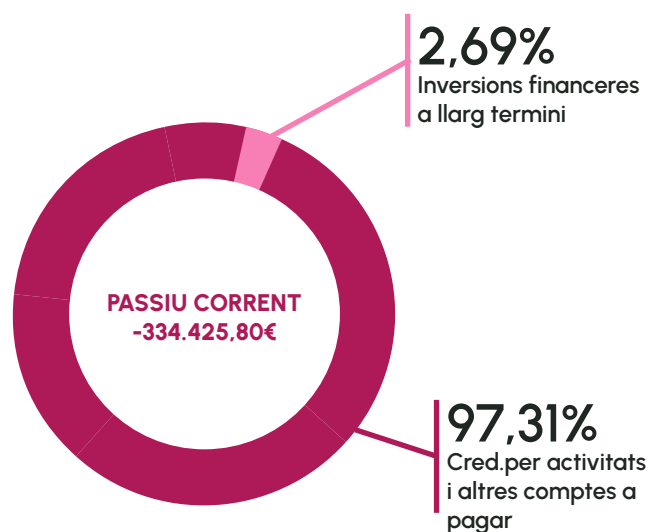
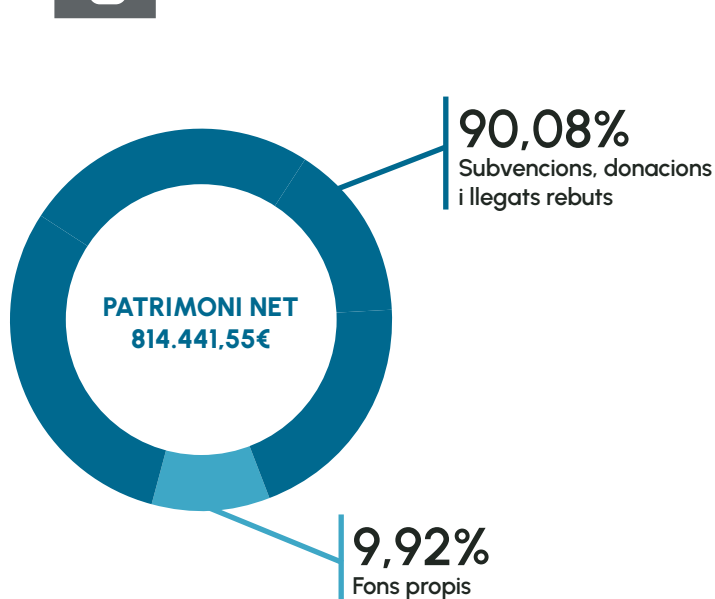
ACTIU

Total actiu: 479.997,48€

PASSIU

*Comptes pendents d'auditar, no reflecteixen la realitat de l'entitat (anys anteriors de pèrdues i ingressos a executar els anys següents)

Patrimoni net i passiu: 480.015,75€

OBSERVATORI DESC - 2022

SEGUEIX-NOS!